

Який порядок отримання компенсації за примусово відчужене майно в умовах воєнного стану?

Законодавством України передбачено, що після запровадження в країні правового режиму воєнного стану, можливо буде здійснювати примусове відчуження майна з наступним повним відшкодуванням його вартості.

Так, відповідно до ст. 41 Конституції України **примусове відчуження об'єктів права приватної власності з наступним повним відшкодуванням їх вартості допускається в умовах воєнного стану**.

Можливість примусового відчуження майна з наступним повним відшкодуванням вартості означає, що особа в момент позбавлення власності не отримує жодної компенсації, натомість в неї виникає право на відшкодування вартості цього майна в майбутньому.

Таким чином, поінформованість щодо порядку отримання наступної повної компенсації за примусово відчужене майно є надзвичайно важливою для захисту прав та свобод людини.

Загалом, **алгоритм отримання компенсації є таким:**

1. Отримати акт та документ, що містить висновок про вартість майна, під час примусового відчуження майна.
2. Подати заяву до територіального центру комплектування та соціальної підтримки.
3. Отримати висновок про здійснення виплат.
4. Очікувати виплату повної компенсації.

Умови та порядок примусового відчуження майна визначено у Законі України “Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану” (далі - Закон № 4765). Механізм прийняття, розгляду заяв та здійснення виплат визначено у Порядку розгляду заяв та здійснення виплат для наступної повної компенсації за майно, примусово відчужене в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану, що затверджений постановою КМУ від 31.10.2012 № 998.

Так, для отримання наступної повної компенсації за примусово відчужене в умовах правового режиму воєнного стану майно його **колишній власник або уповноважена ним особа після скасування правового режиму воєнного стану звертається до територіального центру комплектування та соціальної підтримки за місцем відчуження майна із заявою, до якої додаються акт і документ, що містить висновок про вартість майна**.

У заяві колишній власник або уповноважена особа повинна вказати такі відомості: повне найменування (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (для фізичних осіб); місцезнаходження (для юридичних осіб) або місце проживання чи перебування (для фізичних осіб); ідентифікаційний код (для юридичних осіб), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття такого номера та повідомили про це відповідному органу державної податкової служби і мають відмітку в паспорті); реквізити банківського рахунка.

Відповідно до ст. 7 Закону № 4765 про примусове відчуження або вилучення майна складається акт. [Бланк акта про примусове відчуження або вилучення майна](#) виготовляється за єдиним зразком, затвердженим Кабінетом Міністрів України. До акту додається документ, що містить висновок про вартість майна на дату його оцінки, яка проводилася у зв'язку з прийняттям рішення про його примусове відчуження. [Примірник акта та документ, що містить висновок про вартість майна, вручаються під розписку особі, у якої відчужується майно, або її уповноваженому представнику](#).

Отже, варто пам'ятати, що після відчуження майна особи мають залишитися акт та документу про вартість майна на дату його оцінки. У випадку відсутності вказаних

документів буде складно підтвердити факт примусового відчуження майна та відповідно наступної компенсації його вартості.

Заява про виплату наступної повної компенсації за примусово відчужене майно із доданими до неї документами приймається, обліковується і розглядається за місцем відчуження майна територіальним центром комплектування та соціальної підтримки (військовим комісаріатом).

Вказана заява повинна бути розглянута протягом 10 днів з дати її подання (у разі виникнення потреби в перевірці викладених у заяві фактів та з'ясуванні додаткових обставин заява розглядається протягом одного місяця).

За результатами розгляду заяви, заявнику повинен бути наданий висновок про здійснення виплат для наступної повної компенсації за майно, примусово відчужене в умовах правового режиму воєнного стану.

Виплата повної компенсації здійснюється органами, що прийняли рішення про примусове відчуження майна, у порядку черговості оформлення висновків за рахунок і в межах коштів, передбачених у державному бюджеті.

Компенсація за примусово відчужене майно в умовах правового режиму воєнного стану з наступним повним відшкодуванням його вартості здійснюється протягом п'яти наступних бюджетних періодів після скасування правового режиму воєнного стану за рахунок коштів державного бюджету.

Таким чином, після скасування правового режиму воєнного стану особа має звернутися із заявою про виплату наступної повної компенсації за примусово відчужене майно за місцем відчуження майна до територіального центру комплектування та соціальної підтримки (військовий комісаріат), додавши до неї акт та документ, що містить висновок про вартість майна.